

Tal Almedalen 2017

Vänner,

Idag tänker jag tala om välfärden. Jag tänker tala om sjukvården, tryggheten och våra äldre. Och jag tänker tala om varför vi måste byta regering.

Men precis som förra året tänker jag inleda med att tala om Sverige. Jag väljer att göra det även i år för jag tror vi måste prata mer om Sverige.

Vad är Sverige? Och hur ska vi samla vårt land? Denna typ av frågor ställs inte bara här runt om i västvärlden.

Men mer intressant än själva frågorna är skillnaderna vi kan se i svaren. Delningen mellan de som ser Sverige som ett hem – och de som ser Sverige som synonymt med deras politiska vision. Mellan de som ser värde i det Sverige som växt fram genom århundradena och de som bara ser värde i effektiva samhällsfunktioner eller sina egna utopier.

Det finns gott om människor som på senare tid börjat uttrycka sin uppskattning för Sverige. Och det är bra. Men lyssnar man noggrant hör man att vad de egentligen säger är att de tycker Sverige fungerar – ja helt okej. Däremot om vi ändrar om Sverige kan det bli riktigt bra - för då blir landet mer som deras utopier.

Och utopier har aldrig barlast i form av historia, kultur eller människor som känner tillhörighet. Därför menar också de här personerna att Sverige måste sluta vara ett land med arv, tradition och hemmastadda människor - och bli något helt nytt.

Ibland kallas detta önskade sagoland bortom molnen för Framtidslandet Sverige, ibland Nybyggarlandet Sverige, ibland Modellen Sverige och ibland Det nya landet Sverige.

Men Sverige existerar inte bara i framtiden. Vi är inte ett blankt blad att skriva på.
Sverige behöver inte skapas - Sverige *är*.

Det *är* ett hem åt miljontals människor. Och ett hem är inte något som planläggs
uppifrån. Det är mer än bara väggar och ett tak. Det är inte älskat för sina funktioner.
För att det kommunala VA:t är effektivt eller golven lättstädade. Utan ett hem är älskat
för att det är en plats av tillhörighet. Av minnen, värme, personlighet och ansvar.

Visst man renoverar sitt hem. Absolut. Förbättrar det, gör det vackrare och lagar det.
Och växer familjen så är det naturligt att bygga till ett extra rum. Men när man
förändrar bevarar man också det som gör att hemmet känns just som hemma.

Men nu har de som tycker det är besvärligt att Sverige redan är ett hem - och inte en
framtida vision som ska skapas – kommit på ett nytt argument för sin sak:
Integrationen.

De bitar av vårt svenska samhälle som står i vägen för deras modeller och utopier ska
bort. Och för att nå detta mål använder de nu integrationen som ett slagträ.

Att som kvinna få respekten av ett handslag vid ett avtal eller möte?

Nej! Så gammeldags kan vi inte vara. Tänk på att även svenskar ska integreras.

Luciafiranden – och skolavslutningar i kyrkan?

Men vad säger du! Tänk på integrationen.

Låta mamma eller pappa vara hemma de första få viktiga småbarnsåren?

Absolut inte! Det är inte bra för integrationen.

Rätten att skriva in sina barn på den närmaste kommunala skolan?

Men det går inte! Du får faktiskt ta och tänka lite mer på integrationen.

Det är så fullt att skylla allt detta på invandrarna. Det är inte invandringen som kräver
att Sverige ska stöpas om. Det är vänstern, och vissa liberaler, som ställer dessa krav
och gömmer sina verkliga intentioner bakom en integrationsretorik.

På så sätt skapar de motsättningar i det svenska samhället. Deras krav blir faktiskt en grogrund för en motreaktion av främlingsfientlighet. För säger man till folk att de måste förändra sitt hem för att andra ska få plats – då ska vi inte bli förvånade om en del människor frågar sig om det inte vore bättre att bara stänga dörren.

Jag står för ett annat alternativ. Jag står för att vi ska välkomna människor i behov av en fristad – det är vad som är rätt att göra. Och Sverige ska fortsätta att vara vårt hem.

För mig innebär inte integration att Sverige ska brytas ner och ett nytt sedan byggas upp. För mig innebär integration att vi blir fler svenskar som bär vidare på ett arv och ett ansvar som sträcker sig genom århundradena. För mig innebär integration att fler får kalla Sverige för sitt hem.

Det finns dock de som vill att vi ska misslyckas med integrationen. Som ser samhällsgemenskap som en förlust för sin sak. Och det är de radikala och våldsbejakande islamisterna.

Med våldets hjälp försöker de skapa parallellsamhällen i utsatta bostadsområden och skrämna västvärldens länder till att dra sig ur koalitionen mot IS.

Fem människor dog den där fruktansvärda dagen i april på Drottninggatan. 140 jihadister har återvänt ifrån Syrien och fler väntas. Det ökar också hotet mot vårt land.

Vi hade kunnat ha en lag på plats, som inneburit att de som nu återvänder ställts inför rätta. För två år sedan var behovet av en sådan lag mitt huvudbudskap här i Almedalen. Men regeringen valde att inte agera.

Därför är det bra att vi nu i bred enighet kommit överens om att stifta en ny lag som förbjuder samröre med terrororganisationer. Och att vi är överens om ge polisen den utbildning och den utrustning de behöver. För terrorismen ska inte bli en del av vardagen i Sverige.

Jag vet att detta är ett tungt ämne, och att det kan kännas avlägset för en del så här under sommaren.

Men vi får inte glömma att det finns kvinnor i varje utsatt bostadsområde som inte vågar gå ut på grund av trakasserier och hot ifrån radikala islamister. Det händer här. Det händer nu. Det drabbar många. Och det måste få ett slut.

Är man inte beredd att respektera kvinnors jämställdhet, den enskildes frihet och vår demokrati – då är man faktiskt inte välkommen att göra Sverige till sitt hem. Tryggheten ska gälla alla människor – den ska gälla överallt - och den ska gälla alltid.

Men den våldsbejakande islamismen kan inte bara bekämpas polisiärt. Vi måste också ta striden med idéerna.

← I Sverige har vi religionsfrihet. Här har muslimer rätt att utöva sin tro utan rädsla för trakasserier eller hot. Utan att behöva snegla bakom axeln eller gömma sig. Därför ska inte heller moskéer betraktas som annorlunda än andra samfundsbyggnader.

I vissa fall har dock utländsk finansiering blivit ett sätt varigenom främmande stater underblåser våldsbejakande islamism.

Saudi-Arabien och Qatar är två sådana stater som verkar i Sverige. De erbjuder sig att hjälpa till att bygga moskéer, men erbjudandena är inte villkorslösa. När moskén är klar lämnar de inte över kontrollen till den lokala gemenskapen. Istället ställer de krav på vem som ska vara imam och vad som ska läras ut.

Vi ser också en oroväckande utveckling vid de nio moskéer i Sverige som ägs av den turkiska staten. Sedan islamisten Erdogans maktövertagande har imamerna börjat sprida hans propaganda. De vanliga moskébesökarna kan inget göra. Imamerna är nämligen inte anställda lokalt. De är anställda av den turkiska religionsmyndigheten - och de arbetsleds från den turkiska ambassaden.

Denna typ av påverkansarbete måste få ett slut. Det måste bli möjligt för svenska myndigheter att granska och stoppa utländsk finansiering av extremism.

Arbetet för att integrera människor i samhället får inte undermineras och motarbetas av främmande stater. Det handlar om människors rätt till sin tro och människors rätt att leva i frihet och trygghet.

Vänner,

Jag skulle nu vilja lyfta ett annat ämne. Ett ämne som redan idag berör många - och de kommande åren kommer beröra allt fler. Trots detta är det sällan vi hör om dessa människor ifrån den här scenen: Jag talar om äldrepolitiken och jag talar om vårt lands äldre.

← Låt mig ta er till Eslöv. En man befinner sig i sitt hem. Han är ensam men egentligen van vid att omge sig med vänner. En föreningsmänniska som trots sina 90 år alltid varit alert. Men en ryggskada gör vardagen till en plåga. De smärtstillande biter inte. Kroppen bär inte. Hemmet krymper.

Han frågar sin biståndshandläggare: Finns det inte en plats *för mig* någonstans?

- Hon svarar: Du står längst ner i kön...

Mannen sover på saken. Sedan går han ut på gårdsplanen och tar sitt eget liv....

Inget rum på äldreboendet... Ingenstans att vila... för en man som sett vårt land gå ifrån jordbrukssamhälle till dagens samhälle. Som själv levde på den tiden när det så ofta sas att den som gör sin plikt ska få sin rätt.

Denna mans öde är tyvärr inte ens en siffra i officiella statistiken. Det finns nämligen ingen statistik över vad som händer med alla de som nekas en plats på ett äldreboende eller står i köerna.

Det enda vi vet är att de blir fler. I Borås är det nu var tionde sökande som får ett nej. I Södertälje var fjärde.

Men även om man får ett ja är det inte säkert att något äldreboende väntar. Förra året var det närmare 5000 äldre som stod i kö – mer än tre månader – trots att de hade beslut på att de skulle få en plats.

Jag vill att ni tar in den siffran. Det innebär att det är ungefär tre gånger så många som står i den här parken nu. Alla som står omkring er nu – gånger tre. Som det inte fanns plats för. Trots att de bedömts vara så sköra att de inte längre kan bo hemma... Inte ens med stöd av hemtjänsten.

Någon undrar nu kanske: Är det okej att jag lyfter fram den här mannens öde i ett tal? Ska vi inte låta det vara en tragedi som sörjs bland de närmaste? På det kan jag bara svara - som dottern till mannen svarade: Att det hennes far utsattes för var ett svek.

← Och om det tystas ner riskerar fler äldre att bli svikna.

Vi kristdemokrater står med henne och vi står med våra äldre. En man på 90 år ska inte få till svar att han kan få ställa sig längst ner i kön. Sverige kan, och vi vill, bygga bort vårdboendebristen.

Vi är många kristdemokrater som är engagerade för de äldre. Och ofta kommer vårt engagemang ur det vi själva sett. Fel vi förstått inte bara är enstaka och isolerade utan systematiska.

Mitt eget engagemang kommer ur hur jag såg min mormor bli behandlad. När hon behövde mer hjälp. Kommunen gick in i hennes hem – det hus hon en gång byggde med min morfar- och började genast diktera villkoren.

Allt skulle möbleras om. Allt var fel. Längst den blommiga tapeten drogs ett stort streck med pennan – där skulle *deras* hjälpmedel vara. Ingen fråga om lov. Inte ett ord av tröst eller förståelse. Bara order.

Det rådde ingen tvekan i kommunens röst den dagen. Och budskapet var: Denna plats bestämmer nu vi över. De tilltalade min mormor som om hon vore ett barn – som hon inte visste sitt eget bästa.

Min företrädare Alf Svensson har berättat om något som påverkade honom på djupet. Det var en dag då han besökte sin egen mor på sjukhuset. En stroke hade förlamat hennes högra sida. Hon bad sin son hjälpa henne till toaletten, men han klarade det inte själv. Hon tryckte på sin larmknapp men sköterskan klev inte ens in på rummet. Hon ropade från korridoren: ”- Emmy, du får kissa i blöjan”. Blicken sonen fick av sin mor har han sagt kommer följa honom livet ut.

← Världighet är ett svårt begrepp att definiera. Men man ser i en människas ögon när den blir tagen ifrån henne....

Det är denna insikt som ligger bakom kristdemokraternas engagemang för våra äldre. Värnandet om människans världighet.

Vi kristdemokrater bildades för att ge en röst åt de som ingen röst har. Och inget parti har i modern tid arbetat så målmedvetet för att förbättra för de äldre som kristdemokraterna.

Det var vi som har drev igenom valfriheten – så att äldre själva har makt att bestämma över vem från hemtjänsten som kommer över deras egen tröskel.

Vi drev igenom parboendegarantin så att staten inte längre får tvångsseparatora äldre.

Vi drev igenom världighetsgarantin – så äldre har rättigheter inom omsorgen.

8

Och vi sänkte vi skatten för pensionärerna - fem gånger.

Vi kan ärligt säga att vi är de äldres röst. Att vi har varit deras röst. Och kommer fortsätta att vara deras röst.

Vår välfärd har inte uppkommit genom ett kontrakt. Den är resultatet av stegvisa expansioner där vi efter förmåga har verkat för det gemensamma bästa.

Men tillsammans och över tid har dessa beslut blivit till ett underförstått löfte. Ett löfte som säger att om du gör din del. Arbetar efter din förmåga, betalar skatt och gör rätt för dig. Då kommer vi gemensamt ta hand om dig den dagen då du inte längre kan arbeta. En pension att leva på. En sjukvård att lita på. Och en värdig omsorg.

Nu upptäcker fler och fler äldre att välfärdsloftet brister. Det har blivit till ett välfärdssvek.

Vänner,

Se bara här på skärmen bakom mig. Se vad som hänt med sjukvården under Stefan Löfvens regeringstid. När en kristdemokrat var ansvarig för sjukvården var det närmare 90% som fick en operation i tid. Men efter tre år med socialdemokraterna är vi nere på 75% – och siffran är fallande.

Vi ser samma trend inom område efter område. När vi hade ansvaret var det en majoritet av landstingen där man fick träffa en specialistläkare inom två månader. Nu är det bara fyra landsting.

Ett annat exempel är Barn- och Ungdomspsykiatrin. Efter att vi styrte Sverige var det 13 landsting som klarade vårdgarantins krav – och kunde säga till oroliga föräldrar: Det finns plats. Idag är det bara tre landsting som kan ge detta lugnande besked.

9

Svensk sjukvård fungerar idag tack vare all den personal som gör en hjälteinsats. Utan dem hade situationen varit långt mycket värre.

Men personalen får inte det stöd de behöver ifrån politiken. Därför är tillgängligheten i fritt fall.

Men vi vet hur utvecklingen kan vändas. Vi kristdemokrater har gjort det förr. När alliansen styrde halverade vi vårdköerna. När vi återigen sitter i regeringsställning som kommer vi kapa de rödgröna-köerna.

Jag talade tidigare om bristen på vårdboendeplatser och hur det drabbar människor. Med den politik som förs just nu så kommer dessa problem bara växa.

Jag vill att ni tittar på stapeln här bakom mig. Om vi fortsätter bygga nya äldreboenden i den takt vi gör nu så kommer vi ha dryga 120 000 vårdboendeplatser 2030.

Men det verkliga behovet – som ni ser nu – kommer vara 140 000 platser. Det saknas alltså ungefär 20 000 äldreboendeplatser.

Det här gapet. Det är minst 20 000 personer som inte kommer få vad de blivit lovade. Mina vänner det här gapet: Det är välfärdssveket.

Orkar ni ta in ett diagram till?

Det är viktigt. För det här diagrammet visar att det inte bara är inom omsorgen våra äldre har halkat efter. Det gäller även inkomsterna.

2006 betalade både de som arbetar och de som gått i pension – lika mycket i skatt. Och man hade lika lite kvar i plånboken. Det är det som denna stapel visar.

Sen sänkte alliansen skatten. Både för löntagare och pensionärer – så de fick mer pengar kvar.

Låt er därför inte luras av sossarnas retorik. Med deras politik hade alla fått betala mer i skatt och alla haft mindre kvar att leva på. Med vår politik har alla fått mer pengar i plånboken.

Men pensionärerna har halkat efter och det är inte rätt. Därför har vi som enda parti presenterat en fullt finansierad skattereform som slopar hela skillnaden i beskattning mellan löntagare och pensionärer. Pensionärsskatten ska bort.

Jag kommer nu tillåta mig själv att göra en gissning. Jag gissar att det kommer rapporteras ganska lite av det jag just sa i medierna. Allt för lite om statistiken. Allt för lite om situationen inom välfärden. Allt för lite om den verklighet många äldre möter.

Istället kommer vi främst få se två typer av artiklar. Den första typen är de som kommer filosofera om det verkligen är rätt – rent taktiskt - för kristdemokraternas partiledare att prata så mycket om de äldre?

Den andra typen är retorikanalyser som låter ungefär som sportreferat – gav jag allt och visade rätt formkurva?

Så ser spelets regler ut och det är okej. Men det här talet är inte skrivet för medierna. Det är skrivet för att det här är en av få chanser jag har att tala till punkt - med alla er som är här - och alla er som lyssnar via nätet, radio och TV.

Och jag vill att ni ska veta att kristdemokraterna ser vad som händer inom välfärden. Vi ser sveken. Vi ser effekterna av de rödgrönas politik.

Och får Kristdemokraterna om ett år ert förtroende - så ska vi se till att välfärdsloftet håller. Och våra äldre kommer åter ha en röst vid regeringsbordet.

Vid sidan om våra äldre är det vissa förorter som drabbats hårdast av välfärdssveket. Och problemen ökar.

När jag växte upp fanns det inga så kallade no-go zoner i Sverige. (Bostadsområden med parallella samhällsstrukturer, där invånarna inte vågar vittna, där polisen har svårt att göra sitt jobb, och där våldsbejakande islamism har ett fotfäste.)

För två år sedan räknade polisen till 15 stycken sådana områden. Nu har antalet vuxit till 23 stycken.

Företagarna i Husby vet vad det innebär. Rån, hot och skadegörelse. (Föräldrarna vid Källans förskola i Malmö vet vad det innebär. Gäng som langar knark vid barnens skolgård.)

Vi behöver fler poliser. Kristdemokraterna har föreslagit 10 000 fler till 2030. Men vi kan ta de första stegen mot detta mål redan idag. Genom höjda löner, fler civilanställda och bättre arbetsvillkor.

Rätten att leva i trygghet - var den absolut första stenen vi la i det svenska välfärdsbygget. Den får inte gå förlorad. Vi måste byta regering så vi kan få fler poliser på våra gator.

De rödgröna kommer inte vilja erkänna välfärdssveket. De påstår tvärtom att de satsar på välfärden. Men den som granskar deras satsningar kommer se att där finns istället höjda bidrag, subventioner till de stora byggbolagen och kravlösa anslag till kommunerna.

Men höjda bidrag är inte den långsiktigt hållbara vägen till bättre välfärd. Tvärtom riskerar höjda bidrag att undergräva välfärden. För välfärden vilar på arbetslinjen.

Den politik alliansen genomförde med sänkta skatter och lägre bidrag var en investering i fler jobb. Och fler jobb blev det.

12

Därför ökade under vår regeringstid skatteintäkterna med 19 %, och det gjorde att antalet läkare, barnmorskor och sjuksköterskor blev fler. Inte bara i reala tal utan även fördelat *per invånare*.

Byggsubventioner är inte välfärd. De garanterar inte någon en bostad till en rimlig hyra.

Och ökade anslag till kommunerna är inte välfärd. Faktum är att många kommuner slösar med skattemedel. Och jag är stolt varje gång jag hör kristdemokratiska kommunpolitiker som säger ifrån och säger nej.

I Jönköping sa vi nej till en halvmiljarderssatsning på en ny sportarena. I Linköping sa vi nej till 750 miljoner på ett nytt badhus. Och i Göteborg sa vi som enda parti vi nej till en mångmiljardsatsning på hotell vid Liseberg. Inte för att detta inte är viktigt eller trevligt utan för att det finns äldre som köar för ett värdigt boende.

Exakt hur mycket kommunerna skulle kunna spara - det är svårt att veta. Men Skattebetalarnas förening har gjort en granskning.

Den visar att kommunerna skulle kunna spara 10,2 miljarder - per år - bara genom att lägga anslagen för områdena politik, kultur & fritid och infrastruktur på den genomsnittliga nivån inom samma kommungrupp.

Hörde ni vad jag sa där? Inte slopa, inte avskaffa. Utan placera på genomsnittet för jämförbara kommuner. Och nu får ni hänga med för nu kommer det lite statistik igen. Dessa 10 miljarder blir ackumulerat under en mandatperiod 40 miljarder kronor.

Det är alltså dubbelt så mycket som den satsning Magdalena Andersson igår lyfta fram som deras vallöfte.

Resurserna finns. Men det kräver att man beslutar sig för vad som är viktigast: Välfärden eller - Bidrag, Byggsubventioner och Badhus?

Därför har vi föreslagit en kommunalskattebroms. Så att kommunalråden inte tar till den enkla lösningen – skatthöjningar - när de egentligen borde prioritera. För kommunernas skatthöjningar slår mot jobben och de slår mot pensionerna.

Sverige är på väg i fel riktning. Men så hade det inte behövt vara. Det är ett resultat av Stefan Löfvens passivitet.

Därför hade jag önskat lägga fram en gemensam alliansbudget. Det handlar om att ta ansvar för Sverige. Att vi ska göra det som står i vår makt för att vända utvecklingen.

Tyvärr är inte alliansen samlad kring detta än. Därför har jag sagt: okej - låt oss göra det vi är överens om: Stoppa skatthöjningarna.

Men jag vill att ni ska veta att för oss är det mer prioriterat med återinförd kömiljard, sänkta pensionärsskatter och 10 000 fler poliser än dessa skattestopp. Det bästa hade varit en alliansbudget där vi gjorde båda sakerna. Men för oss kommer välfärdsloftet först.

Senast om ett år är det val. Då kommer jag be om ert förtroende. Och jag kommer då vända mig till er som tröttnat på politiker som lovar runt men håller tunt när det kommer till det allra viktigaste.

Till alla er som tröttnat på politiker som inte vågar ta de svåra värderingsdiskussionerna.

Jag kommer vända mig till er som vill hjälpa era medmänniskor. Som tycker att vi ska sträcka ut en hjälpare hand - även till människor vi inte känner.

Som vill ha politiker som vågar tala om Sverige. Och som håller rent mot extremister.

Jag kommer vända mig till er som vet att staten har sina uppgifter – men också förstår att staten inte är lösningen på allt. Ni som tycker att barnfamiljerna ska stöttas men inte detaljstyras. Som tycker att vi ska underlätta för de ideella organisationerna. Och som vet att det är företagen - inte politikerna - som skapar jobben.

Jag kommer vända mig till alla er som värnar den välfärd vi har byggt gemensamt - och återigen vill känna tillit till de löften som ställts ut.

För välfärden brister. Det saknas platser på äldreboendena. Polisen kommer inte när man ringer. Och människor får inte vård i tid. Det är inget annat än ett välfärdssvek.

Kristdemokraternas löfte är att inte lova allt. Vi står för tuffa prioriteringar utifrån trygga värderingar. På så sätt ska vi återupprätta välfärdslöftet.

För vi kristdemokrater bygger hellre äldreboenden än hotell i kommunal regi.

Tack för att ni lyssnade.